

[Udenrigsministeren.]

i særlig Grad og særlig tidligt ramt af den i den Del af Verden, som vi har med at gøre paa dette Omraade, bestaaende Afsparingspolitik. Det har vi været svært enige om. At vi begge erkender, at der er Grænser for, hvor meget der kan opnaas med Hensyn til denne Afsætning, at vi begge erkender, at Grænserne sættes af Hensynet til det samlede danske Samfunds Stilling i den økonomiske Kamp, som nu føres Stærterne imellem, er jo en Selvfølge.

Men det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen vendte sig til mig med forskellige andre Bemærkninger. Det ærede Medlem stillede det saaledes op: Tyskerne vil have Varerne, vi har Brug for at sælge dem, hvorfor kan det saa ikke ske paa tilfredsstillende Vis? Det ærede Medlem har Ret i, at der i Tyskland er et Ønske om at faa danske Landbrugsvarer i meget betydelig Grad. Derpaa bygges nogle af de Forhaabninger, som jeg i min tidligere Tale her har givet Udtryk. Men vi maa ikke glemme at tilføje, at Tyskerne stiller deres Betingelser, under hvilke de vil aftage disse Landbrugsvarer, og Spørgsmaalet er, om disse Betingelser er af en saadan Karakter, at det overhovedet er muligt fra dansk Side at opfylde dem uden et Sammenbrud for Danmarks Økonomi og uden en Forstyrrelse af Samhandelsforholdet med det andet Land, der dog betyder et Par Gange mere som Marked for Danmark end Tyskland, hvor vigtigt og betydningsfuldt et Marked Tyskland end er. Her har det ærede Medlem som saa mange andre en klippefast Tro paa, at der er fornøden Købeevne i Danmark. Ja, jeg maa jo sige dertil, at denne Købeevne er nu trods overordentlig store Attestudstedelser glippet i nogen Grad, som uomtvistelige Tal viser det. Men, siger det ærede Medlem, naar det ikke gaar bedre, ja, saa er det vel, fordi Forhandlerne enten har mindre god Vilje eller mindre gode Evner. Med Hensyn til den gode Vilje antager jeg ikke, at det ærede Medlem eller nogen anden vil drage denne Vilje i Tvivl; jeg antager, at enhver vil være paa det rene med, at danske Forhandlere ønsker at bringe det mest mulige ud af disse Forhandlinger med det Formaal for Øje, som jeg har nævnt her: den størst mulige Afsætning for Danmark under de givne Forhold i de Lande, vi forhandler med. Og saa hvad angaar de mindre gode Evner! Ja, de store almindelige Forhandlinger føres under Deltagelse af Lederne af vore store Erhvervsorganisationer. Det er sikkert ikke deres Evner, der drages i Tvivl

af det ærede Medlem. De føres dernæst af de paa dette Omraade bedst forberedte og bedst udstyrede Embedsmænd, som den danske Stat overhovedet raader over, og jeg har glædet mig ved ikke blot selv at se, med hvilken Dygtighed Forhandlingerne førtes af disse Embedsmænd, men ogsaa atter og atter at finde Udtryk for Erkendelsen deraf hos Erhvervenes Ledere. Saa jeg tror ikke, man kan søge nogen Vanskeligheder paa dette Punkt.

Dernæst siger det ærede Medlem: Aftalen skaber Købsforpligtelser for Danmark, og de er ikke opfyldt. Aftalen skaber ikke og kan ikke skabe Købsforpligtelser for Danmark undtagen lige akkurat den Kulaftale, som nogle ærede Medlemmer er saa krænket over. Aftalerne gaar ud paa, at der skal stilles de fornødne Attester til Raadighed fra Danmarks Side, men det overlades til de danske Forretningsfolk at udnytte disse Attester, og vi har til enhver Tid understreget over for England og over for Tyskland, at vi vel kan udstede Attesterne, men at vi ikke kan garantere Attesternes Anvendelse i tilfredsstillende Grad og med ønsket Hurtighed. Hvis vi skulde kunne det, saa var der to Veje: Den ene, at Staten køber det hele og sælger det hele her i Danmark. Nu har der jo ikke været Glæde over Kulkøbet, men saa gad jeg nok se dette Land, hvis Staten paatog sig at købe Manufakturvarer i England og Tyskland — jeg tror ikke, det vilde være nogen let Fremgangsmaade at anvende. Det kunde interessere mig at vide, om det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen er Tilhænger af en saadan Statshandel. Der er jo visse andre Lande, der har forsøgt den, men jeg tror ikke, vore Forhold ligger dertil. Den anden Vej er den ene eller den anden Form for Købepligt for de Forretningsfolk, der faar Attester udstedt, men dette turde ogsaa være en meget vanskelig Vej at betræde, og hidtil tror jeg, hverken Myndigheder eller Rigsdag har haft Dristighed dertil. Om man kan finde andre Midler til at paavirke Købene end dem, der hidtil har været anvendt, det tør jeg ikke sige, men Vanskeligheden ligger nu engang ikke alene i Danmark, men ligger ogsaa i talrige Prisorhold og Leveringsforhold i Tyskland, som vi i hvert Fald ikke paa nogen Maade er Herre over. Jeg har allerede før nævnt, at naar det ærede Medlem synes at mene, at Vanskeligheden klaredes derved, at man fik nogle andre Importører i Stedet for dem, som ikke køber nok, nogle af de Importører, som fra 1931 kun har haft ringe Forretning, og saa udvidede Omraadet for dem — ja,